

AGS 443 – Tillsatsmaterial för svetsning

PROTOKOLL

fört vid möte **den 23 februari 2006** hos Svetskommissionen i Stockholm.

Närvarande:

Lennart Wittung, ESAB (Ordf)
Frederick Nicholson, Elga
Claes-Ove Pettersson, SMT
Björn Holmberg, Outokumpu (Delvis per telefon)

---

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordning

Ordföranden Lennart Wittung öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

2. Föregående mötets protokoll (2123/05 från 2005-12-09)

Protokollet godkändes.

Beträffande frågan från Lennart i punkt 3 angående en kemisk analys i EN 13479 avsnitt 6.3: ”Kemisk analys skall utföras med användning av lämpliga etablerade metoder. Minst tre bestämningar skall göras på varje prov. Medelvärde skall uppfylla kravet”.

Har ESAB ställt frågan till TÜV Rheinland (en s.k. Notified Body) och fått följande svar:

”Om tillverkaren kan demonstrera att en bestämning per prov ger ett entydigt och korrekt värde, så behöver tillverkaren inte ändra förfarings sättet vid kemisk analys”

Med andra ord, det är upp till tillverkaren att göra en korrekt analys.

3. Förändringar av förutsättningar för Svetskommissionens Elektrodlista

Vid förra mötet beslöts att skicka ett brev till Boverket med förfrågan om hur de skulle ställa sig till en indragning av Elektrodlistan och vad de i så fall skulle ställa upp för alternativ i sina regler. Brevet är skickat, men ännu har inget svar kommit från Boverket. Boverket skall avkrävas ett tillfredsställande svar, men, som tidigare sagt, lutar det åt att Elektrodlistan dras in. (Se även punkt 4)

4. CE-märkning av tillsatsmaterial

Införandet av CE-märkning diskuterades och man beslöt att ha ett öppet informationsutbyte mellan företagen om förfarings sättet och genomförandet.

Vidare föreslogs att lista alla, från svenska tillverkare, CE-märkta produkter med angivande av respektive EN klassificering. Denna lista skulle kunna ersätta Elektrodlistan.

Förhoppningsvis har vi ett tillfredsställande svar från Boverket vid nästa möte för ett beslut angående Elektrodlistan (Se även punkt 3)

5. Lägesrapport avseende CEN/TC121/SC3. Doc. N 734

Nästa möte är den 30 mars 2006 på DIN i Berlin.

Publicerade standarder

Sedan senaste AGS 443-mötet har följande EN standarder publicerats:

EN ISO 24034:2005	Tillsatsmaterial för svetsning - Trådar och stavar för smältsvetsning av Titan och Titanlegeringar – Indelning	Oktober 2005
EN ISO 2560:2005	Tillsatsmaterial för svetsning - Belagda elektroder för manuell metallbågsvetsning av olegerat stål och finkornstål – Indelning	December 2005
EN ISO 14172/AC:2005	Tillsatsmaterial för svetsning - Belagda elektroder för manuell metallbågsvetsning av Nickel och Nickellegeringar	December 2005
EN ISO 18274/AC:2005	Tillsatsmaterial för svetsning – Tråd och bandelektroder, trådar och stavar för smältsvetsning av Nickel och Nickellegeringar - Indelning	December 2005

Ordförande presenterade en översikt över standarder som publicerats 2004, 2005 och hittills 2006 (**Bifogas**)

Samtliga nypublicerade standarder finns tillgängliga på <http://li.sis.se/tk134/ags443>.

5.1. Röstningsresultat

prEN ISO 2560	Tillsatsmaterial för svetsning - Belagda elektroder för manuell metallbågsvetsning av olegerat stål och finkornstål – Indelning	Godkändes
prEN ISO 17633	Welding consumables – Tubular cored electrodes and rods for gas shielded and non-gas shielded metal arc welding of stainless and heat-resisting steels – Classification	Godkändes
prEN ISO 17634	Welding consumables – Tubular cored electrodes and rods for gas shielded metal arc welding of creep-resisting steels – Classification	Godkändes

Dessa är de tre första s.k. Cohabitation standards som kommer att implementeras som EN standard. EN ISO 2560:2005 är redan publicerad som EN ISO standard (Dec 2005). Övriga väntas publiceras under våren.

Övriga pågående projekt / Arbetsprogram

Ordföranden gick igenom pågående arbetsprogram inom CEN/SC121/SC3.

6. Lägesrapport avseende ISO/TC44/SC3 Doc. N 592, N 594

Nästa möte är 27-28 juli 2006 på AWS i Miami.

6.1. Publicerade standarder

Sedan senaste AGS 443-mötet har följande ISO standarder publicerats:

ISO 14172:2003/Corr 2	Tillsatsmaterial för svetsning - Belagda elektroder för manuell metallbågs svetsning av Nickel och Nickellegeringar	Juni 2005
ISO 24034:2005	Tillsatsmaterial för svetsning - Trådar och stavar för smältsvetsning av Titan och Titanlegeringar – Indelning	Oktober 2005
ISO 16834:2006	Tillsatsmaterial för svetsning – Tråd och bandelektroder, trådar och stavar för smältsvetsning av Nickel och Nickellegeringar - Indelning	December 2005

6.2. Resultat från "Systematic Review". Doc. N 588, N589, N590

ISO 15792-1:2000	Welding Consumables – Test methods – Part 1	Bekräftades
ISO 15792-2:2000	Welding Consumables – Test methods – Part 2	Bekräftades
ISO 15792-3:2000	Welding Consumables – Test methods – Part 3	Bekräftades

6.3. Revision av ISO 14175 (EN 439) "Skyddsgaser". Doc N570, N591

En första CD-omröstning har skett med positivt resultat, men med en mängd tekniska kommentarer, totalt 96 st. Dessa har diskuterats och gått igenom vid senaste ISO/TC44/SC3 mötet. Baserat på gruppens beslut kommer en uppdaterad version av ISO/CD 14175 att tas fram och skickas ut för en ny CD-omröstning.

6.4. Revision av ISO 2560:2002. Doc. N 597

CEN/TC121/SC3 har tagit fram ett förslag på revision av A-sidan i ISO 2560. På grund av den långa tidsåtgången för diskussion angående de tekniska kommentaren på ISO/CD 14175, kommer denna punkt att diskuteras vid nästa möte i Miami i juli.

6.5. Angående ISO/CD 21952, "Welding consumables – Wire electrodes, wires and rods for gas shielded metal arc welding of creep-resisting steels – Classification" (IIW Route 1). Doc N 572, N 585

En CD-omröstning har skett med positivt resultat. Den tekniska kommentaren diskuterades och det beslöts att ett reviderat dokument kommer att skickas ut som en DIS-förfråga.

- 6.6. *Angående ISO/CD 24598, "Welding consumables – Solid wire electrodes, tubular cored electrodes and electrode-flux combinations for submerged arc welding of creep resisting steels – Classification". Doc. N 574, N 584, N 586*

En CD-omröstning har skett med positivt resultat. De tekniska kommentaren diskuterades och det beslöts att ett reviderat dokument kommer att skickas ut som en DIS-förfråga.

- 6.7. *Angående ISO/CD 24373, "Welding consumables – Solid wires and rods for fusion welding of copper and copper-alloys – Classification". Doc N 576, N 587, N 595*

En CD-omröstning har skett med positivt resultat. De tekniska kommentaren diskuterades. Vidare beslöts att Tabell 1 skall uppdateras genom att även inkludera AWS och JIS legeringar och samtidigt inkludera en jämförelse med ISO 3677 och EN 13347. En reviderad ISO/CD 24373 tas fram och skickas ut för en ny CD-omröstning.

- 6.8. *Övriga pågående projekt / Arbetsprogram. Doc N 593*

Ordföranden gick igenom pågående arbetsprogram inom ISO/TC44/SC3.

7. Svenskt svar på prEN ISO 18276 REVIEW, "Tillsatsmaterial – Rörelektroder för metallbågs-svetsning med eller utan gasskydd av höghållfast stål – Indelning".

ISO 18276:2005 har tagits fram den tekniska kommittén ISO/TC44. CEN/TC121 har beslutat att föreslå att denna ISO-standard görs till en EN-standard. Detta förslag är ytterligare en i raden av för implementering av "Cohabitation" standards och motsvarar EN 12535. Efter viss diskussion beslöts att från svensk sida "tillstyrka ytan kommentarer".

8. Medlemsfrågor

Inget.

9. Övriga frågor

Inget.

10. Nästa möte

Nästa möte bestämdes till fredagen den **24 november 2006** kl 10.00 hos Svetskommissionen.

Vid protokollet

Lennart Wittung